ИНЕГ-ЫН УДИРДЛАГУУД БОЛОН ИКАО-ЫН USOAP АУДИТАД БЭЛТГЭХ ЗОХИЦУУЛАХ ТӨВИЙН ДУНД ХИЙГДСЭН УУЛЗАЛТЫН ТЭМДЭГЛЭЛ

2010 оны 1 дүгээр сарын 12

<u>Оролцсон хүмүүс</u>:

Б.Алтанцом –дэд дарга
С.Манлай- ЗХНХМХ-ийн дарга
Ц.Бат –НААХЗА-ны ДББХ-ийн дарга
М.Эрдэнэбатмөнх- НААХЗА-ны НСҮАХХ-ийн дарга
Ж.Цолмон – НААХЗА-ны ААХХ-ийн дарга
Н.Ганболд - НААХЗА-ны НТЧХ-ийн дарга
П.Мягмарсүрэн – НААХЗА-ны ОХҮТ-ийн дарга
Р.Баатархуяг – НХА-ны дарга
Л.Нацагням - ЧХОНБ-ын захирал
Ч.Цэдэндорж – Сургалтын төвийн захирал
С.Мөнхбат – Нисэхийн цаг уурын төвийн ерөнхий инженер
А.Азбилэг - ЧХОНБ-ын аюулгүй байдал хамгаалалт хариуцсан дэд захирал
П.Батсайхан- НААХЗА-ны ҮГХ-ийн ахлах байцаагч
Н.Энхбат - НААХЗА-ны ААХХ-ийн аэродромын байцаагч
Р.Батнасан- НААХЗА-ны ҮГХ-ийн байцаагч
Г.Таванжин – НХҮА-ны технологийн үйл ажиллагаа хариуцсан мэргэжилтэн
Д.Баяртогтох- ТХА-ны Ерөнхий инженер
П.Ганболд - ЧХОНБ-ын мэргэжилтэн

ИНЕГ-ын ИКАО-ын аудитад бэлтгэх зохицуулах төв:
- ерөнхий координатор -Д.Батчулуун
- гишүүд /П.Гантөгс, П.Пүрэвсүх, Ө.Батсайхан, Н.Батсайхан, Н. Энхтуяа, Д.Хишгээ, Т.Алтанзул/

Д.Батчулуун: Энэ сардаа багтаагаад багц дүрмийн өөрчлөлтүүдийг хийж дуусгъя. Дүрэм гарсны дараа дүрмийн хэрэгжилтийн талаарх төлөвлөгөө гарах ёстой. Энэ төлөвлөгөө нь заавал аудитын өмнө дуусах албагүй. Гэхдээ дуусгавал илүү сайн байна. Үүнийг НААХЗА-ны ДББХэлтэс дээр төвлөрөөд дараа нь холбогдох мэргэжлийн хэлтсүүд рүү очих нь зүйтэй. Дүрмийн хэрэгжилтийг хянах нь НААХЗА тул нэг ёсондоо Мөнхжаргал дарга дээр төвлөрүүлнэ гэсэн үг. Өмнө бидний ярьсанчлан Хэлтсийн бүх заавруудыг Монгол хэл дээр болгох нь зүйтэй байна. Бүх хүмүүсээ энэ ажилд татан оролцуулаад 3-н долоо хоног дотор орчуулъя.

Ц.Бат: Үнэгүй юу? Нислэгийн байцаагч нарын үндсэн үүрэг өөр. Орчуулга хийнэ гэсэн хүлээсэн үүрэг байхгүй тул нэг хэсгийг нь үнэлээд, нөгөө хэсгийг нь үнэлэхгүй байна гэдэг юу гэсэн үг вэ?

Д.Батчулуун: Юм бүхнийг мөнгөөр хэмжиж болохгүй. Хөрөнгө мөнгөний асуудлыг би мэдэхгүй. Гол нь бид өнөөдөр хийх ёстой ажлаа л ярьж байна. Урьдчилсан аудитыг гадны байгууллагатай хамтарч хийнэ. Бүх мэдээллээ СМИС рүү оруулна, мөн хавтаснууддаа öààñààð хийнэ.

Н.Ганболд: СМИС дээр байгаа зарим мэдээлэл сүүлийн хувилбараараа ороогүй байна. лээ. Үүнийг яаж зохицуулах юм бэ?

Д.Батчулуун: Энэ асуудлыг зохицуулах үүднээс Номинг саяя Солонгос руу явуулсан. Удахгүй Солонгосоос энэ программын сүүлчийн хувилбар ирнэ гэсэн. Тэр болтол бүр зөрөөтэйг нь үлдээгээд асуултандаа тааруулаад хариулаад явъя. Сүүлийн

асуудал гэвэл àóäèòîðò õàðèóëò õýí ºãºõ, ìºí орчуулгыг хэн хийх вэ? ИКАО–ын аудиторуудын гол баримтлах зүйл гэвэл тухайн байгууллагын үндсэн ажилд нь саад учруулахгүйгээр шалгалт хийх тул 2-3 хүн л байхад хангалттай. Хамгийн гол гь орчуулж байгаа хүн нь зөв, товч хариулах ёстой. Иймд, мэргэжлийн чиглэлээр хэлний сайн хүн хэн хэн байна гэсэн мэдээллийг үйлдвэрлэлийнхэн өгөх хэрэгтэй байна.

Ц.Бат: Аудитын нэг гол хэсэг нь Хуультай холбоотой асуултууд байгаа. Манайд хуулийг хариуцдаг хүн байхгүй. Хуультай холбоотой зүйл дээр хэн хариулах вэ?

Д.Батчулуун: Бүх чиглэлд хуулийн холбогдолтой асуултууд байгаа. Хуулийг бид бүгд мэдэж байх ёстой, á¿ãä ººðñäèéí ÷èãëýëä õàìààðàëòàéãàà òàíèëöóóëàõ ÷àäâàðòàé áàéõ ¸ñòîé. Ãýõäýý áèäýíä õýí íýãýí õ¿í ñîíãîæ áýëòãýõ боломж байгаа. Ерөнхий үзлэгийн 8 чиглэл байгаа. Бид энэхүү чиглэл бүрээр 8 прецентаци хийх ба үүнийг сайн танилцуулж чадах нэг л хүнийг бид томилоход болно. Аудитын өмнөх бэлтгэл ажлын төлөвлөгөө гарсан байгаа. Энэ ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу нарийвчилсан төлөвлөгөө гаргах, үүний дагуу шахуу ажиллъя. Үйлдвэрлэлийнхэнд асуулт байна уу?

Р.Баатархуяг: Бид 1 хүүхэд бэлдэж байгаа. Цолмон даргын хариуцсан ANS-ын хүрээнд 1 зөвлөх ирнэ гэсэн, юу болсон бэ?

Д.Батчулуун: 1 дүгээр сарын сүүлчээр ирүүлэхээр ярьж байгаа.

Ц.Бат: Миний санаж байгаагаар 11 дүгээр сард ажлын хэсэг байх хэрэггүй гэж та нар өөрсдөө санал гаргасан. Одоо хийх ажил их байна гээд яриад байх ямар учиртай юм. 2-рт Манлай даргаа е-мэйл болохгүй байна. Гадны хүмүүс рүү мэйл явахгүй байна, мөн е-мэйлээр явж буй захианы нууцлал алдагдаж байна. Та нар уншдаг юм уу?

С.Манлай: ТХА-ны хүмүүс мэднэ, тэд хариултыг өгнө.

Д.Баяртогтох: Мэйл-ийг унших ямар ч боломжгүй. Танихгүй тэмдэгтүүдтэй байдаг тул хүн бүрийн мэйл-ийг унших ямар ч боломжгүй. Бид өнөөдөр “open source”-г ашиглаж байгаа тул халдлагад өртөх боломжтой. Data Center дээр gov. өргөтөлтэйг хянадаг. ИНЕГ-ын хэмжээнд худалдан авах шаардлагатай.

Д.Батчулуун: Àæëûí õýñãèéã òàðààõ òàðààõã¿é ãýäýã àñóóäëûã áèä áèø, äàðãûí çºâëºõ, äàðãûí çºâëºëèéí òà á¿õýí ãàðãàæ áàéñàí þì áèø ¿¿, Íýãäñýí òºëºâëºãºº ãàðñàí òàé õîëáîîòîéãîîð, Даваа даргад сар бүр тайлан гаргаж өгөхөөр болсон. Дэд координаторуудын тайлан над дээр нэгтгэгдээд Газрын даргад танилцуулагдаж байхаар тогтсон.

Ц.Бат: Нөхцлийг нь хангаж өгөөгүй бол хариуцлага хүлээх үү?

Д.Батчулуун: Хүлээнэ. 1 дүгээр сарын 11-ны дотор бүх алба, хэлтсүүд үйл ажиллагаандаа мөрдөгдөж буй бичиг баримтынхаа жагсаалтыг ирүүлэх ёстой байгаа. Одоогоор, НТЧ, Нислэг, ҮГХ л өгсөн байна. Бусад нь алга байна. ANS өглөө мэйлээр явуулсан гэсэн, авч амжаагүй байна. Эндээс харахад маш их бичиг байна.

М.Эрдэнэбатмөнх: Дүрмээр хаагдах асуултууд цөөхөн байна. Протоколын асуулгыг 2 удаа эргэн үзэхэд үйл ажиллагааны 27 заавар Монгол хэл дээр гаргах шаардлагатай байна. Протоколын асуулгыг хаахын тулд бид энэ их ажлыг хийж байна.

Ц.Бат: Н.Батсайхан мэйл ирүүлээд байна. Хэн ч бай Хэлтсийнхээ даргаар дамжуулж баймаар байна.

Д.Батчулуун: Г.Даваа даргын тушаалаар Н.Батсайханыг ажлын хэсэгт томилсон байгаа. Түрүүчийн Мягмар гаригийн уулзалтаар би албан ёсоор танилцуулахаа мартсан байна. Одоо танилцуулчихъя. Би Н.Батсайханд 2001 онд Монгол улсад ИКАО-гоос хийсэн аудитаар илэрсэн дутагдлуудыг эргэн нэг үзээд одоо байгаатай нь тулган, нэгтгэн гаргах үүрэг өгсөн. Энэ ажлын хүрээнд Н.Батсайханаас та нарт мэйл очсон байгаа. Иймд 2001 оны аудиттай холбогдолтой мэдээллээ бидэнд ирүүлнэ үү. ИКАО-гоос одоо ирэх аудитаар үүнийг шалгах тул бүх дутагдлуудыг эргэж харъя. Бүгдээрээ бүх зүйлийг цаг нартай хийж байя. 12 дугаар сарын 3-нд СМИС дээр мэдээлэл оруулъя гэсэн одоо болтол байхгүй. Иймд, ерөнхий төлөвлөгөөнд дахиад оруулллаа. Бичиг баримтыг эмх цэгцэнд оруулъя, эцэслэе. Аудиторын өмнө яг тэдэн Заавар тавья г.м. хэлэлцээд тогтъё. ИНЕГ-ын хэмжээнд аудиторууд ирэхэд дараах бичиг баримтууд зайлшгүй байх ёстой. (Хэлтэс тус бүрээр жагсаалтуудыг тулган танилцуулав.)

Ц.Бат: Áè÷èã áàðèì òûí áàòàëãààæèëòàí ä àí õàâðì ààð áàéí à. Өөрсдөө боловсруулсныг – Issued, Өөр авиакомпани гаргасныг нь Accept/Approved гэх. Ì º í ä¿ðì èéí ç¿éëèéí äугаарлалтуудын асуудлуудыг Шинэ Зеландтай адил болгож өгөөчээ гэж хууль зүйн яамтай яриад байгаа. (1, 3 ,5...г.м-ээр дугаарлах).

Д.Батчулуун: Ариунгэрэл даргад санал өгсний дагуу бичиг баримтын хяналтын зааврыг их дажгүй боловсруулсан байсан. Үүнийг та нарт өгье. Çàðèì áичиг баримтыã õýëòñèéí äàðãà í àð ººðñäºº баталгаажуулаõ áî ëî ì æèéí òàëààð Даваа даргатай ярья. Хэлтсийн дарга нарт холбогдох батлах эрхийг нь шилжүүлэх талаар шийдвэрлэх нь зүйтэй.

Тэмдэглэл хөтөлсөн: Т.Алтанзул